

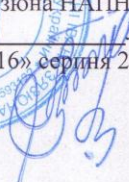
**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (протокол №9 від «16» серпня 2019 р.)

ПОГОДЖЕНО

Директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

ЛАРИСА ЛУК'ЯНОВА
«16» серпня 2019 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**«Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі» /
«Pedagogical and Adult Education in Ukraine and Worldwide»**

Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	третій

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма визначає цілі підготовки майбутніх докторів філософії у галузі 01 Освіта, педагогіка зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, загальні і фахові компетентності, предметні результати, зміст дисциплін, фокус програми, можливості працевлаштування тощо.

Специфіка освітньо-наукової програми полягає у врахуванні світового і регіонального контексту підготовки науково-педагогічних кадрів у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, забезпеченні реальних можливостей для професійного й особистісного розвитку майбутніх докторів філософії.

Розроблено проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові членів проектної групи	Науковий ступінь та/або вчене звання	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)
Керівник проектної групи – Вовк Мирослава Петрівна	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник	Завідувач відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Сотська Галина Іванівна	Доктор педагогічних наук, професор	Завідувач випускового відділу, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Аніщенко Олена Валеріївна	доктор педагогічних наук, професор	Завідувач відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)

Авшенюк Наталія Миколаївна	доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник	Завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (м. Київ)
Кобюк Юлія Миколаївна	–	Аспірант 2016 – 2019 рр.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України
Рівень вищої освіти	Третій освітній (освітньо-науковий) рівень, перший науковий
Ступінь, що присвоюється	Доктор філософії
Назва галузі знань	01 Освіта, педагогіка
Назва спеціальності	011 Освітні, педагогічні науки
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Педагогічна освіта і освіта дорослих в Україні і зарубіжжі»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. 32 кредити ЄКТС – обсяг освітньої складової програми. Термін навчання – 4 роки
Форма навчання	Очна, заочна.
Наявність акредитації	Акредитація освітньо-наукової програми здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту»
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень

Передумови	Наявність освітнього ступеня магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова викладання	Українська мова

1.2. Мета освітньої програми

Забезпечення умов для якісної підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у галузі 01 Освіта / педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки з проєкцією на проблеми педагогічної освіти і освіти дорослих на основі опанування досягнень національної і європейської педагогічної думки та освітньої практики.

Розвиток у майбутніх докторів філософії цінностей наукової і викладацької діяльності, професійно-наукової, мовно-комунікативної, інформаційної, методологічної культури дослідження, критичного мислення, педагогічної майстерності, інших компетентностей, необхідних для професійної комунікації, науково-професійної і викладацької роботи, кар'єрного зростання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.

1.3. Характеристика програми

1.3.1 Предметна область (галузь знань).	Галузь знань 01 Освіта, педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Основні об'єкти вивчення: методологічні підходи, теоретичні засади, інноваційні технології, компаративістські дослідження, інформаційно-комунікативні ресурси, історико-педагогічна ретроспектива розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і зарубіжжі.
1.3.2. Цілі навчання.	Здобувач ступеня доктора філософії має оволодіти: - концептуальними і методологічними знаннями у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих та міждисциплінарними знаннями з урахуванням інтердисциплінарної диференціації наук про освіту; - здатністю розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; - здатністю до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; - здатністю розроблення та реалізації проєктів власних досліджень з метою переосмислення та створення нового цілісного знання та впровадження їх в освітню практику вищої, неперервної педагогічної освіти і освіти дорослих;

	<ul style="list-style-type: none"> - комунікативними вміння щодо спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі педагогічної освіти і освіти дорослих; - здатністю ініціювати і реалізовувати інноваційні проекти, виявляючи лідерські, комунікативні, дослідницькі, педагогічні якості; - високим ступенем соціальної відповідальності за результати власних досліджень, здатністю до саморозвитку і самовдосконалення упродовж життя, відповідальністю за навчання різних категорій громадян. <p>Провідні теоретичні і методологічні підходи до підготовки докторів філософії відповідно до освітньо-наукової програми зафіксовані у Законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), Концепції освіти дорослих (2016), Концепції розвитку педагогічної освіти в Україні (2018), Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (2015), Педагогічній Конституції Європи (2014), Гамбурзькій декларації про освіту дорослих (1997), Дамаській декларації Міжнародної ради з освіти дорослих (2002), Комюніке Комісії Європейських товариств (2006) та ін.</p>
<p>1.3.3 Принципи навчання. Методи, методики та технології.</p>	<p>Основними принципами реалізації освітньо-наукової програми є інноваційність, гнучкість у реагуванні на суспільні зміни, єдність теорії і практики, неперервність, системність, поєднання національних освітніх традицій та світового досвіду, академічна доброчесність, прогностичність, забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траєкторії, наставництво.</p> <p>Методи, методики та технології: історико-структурний, хронологічний, діахронний, прогностичний, компаративістський методи; методи структурно-системного аналізу, наукової ідентифікації й порівняльного аналізу; метод спостереження, анкетування, педагогічного моніторингу, особистісно орієнтовані, психологічні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні технології.</p>

<p>1.3.4. Основний фокус програми та спеціалізації.</p>	<p>Методологічний, методичний інструментарій дослідження освітніх явищ, процесів, історичного досвіду, тенденцій, принципів, закономірностей, інноваційних технологій у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і зарубіжжі.</p>
<p>1.3.5. Особливості програми.</p>	<p>Орієнтація програми – дослідницька.</p> <p>Освітньо-наукова програма немає аналогів в Україні у напрямі цілісних досліджень майбутніми докторами філософії освітніх явищ і процесів у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих у вітчизняному і зарубіжному вимірах.</p> <p>Особливості програми полягають у поєднанні освітньої і наукової складових з метою виконання якісних досліджень у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, сприянні професійному й особистісному розвитку майбутніх викладачів-дослідників шляхом врахування індивідуальної освітньої траєкторії, забезпечення академічної мобільності, продуктивної наукової комунікації, академічної доброчесності тощо.</p> <p>Освітня складова спрямована на розвиток аналітичних, комунікативних, презентаційних, мовнокомунікативних та інших компетентностей, формування «м'яких» навичок, здатностей до експериментальної роботи, до викладацької діяльності з метою впровадження інновацій у закладах освіти. Інтегрованість змісту загальних, професійно орієнтованих і вибіркового дисциплін, форм і методів навчання зорієнтовано на розвиток загальних і фахових компетентностей, досягнення предметних результатів.</p> <p>Наукова складова передбачає здійснення дисертаційного дослідження з відповідного тематичного напрямку, звітність за його виконання, проходження фахового семінару та процедури захисту. Тема дослідницького роботи обирається з урахуванням наукових зацікавлень аспірантів з оперттям на сучасні тенденції розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих. Дослідницька робота включає зібрання теоретичного та емпіричного матеріалу, її систематизацію, узагальнення, представлення результатів у фахових виданнях і виданнях, внесених до міжнародних</p>

	<p>наукометричних баз даних; апробацію результатів дослідження під час міжнародних, всеукраїнських, регіональних заходів; упровадження результатів дослідження в освітню практику; розроблення науково-методичних рекомендацій, курсів, спецкурсів; отримання прав на об'єкти інтелектуальної власності; участь у проектній діяльності тощо). Майбутні доктори філософії залучаються до заходів, організованих під егідою Української асоціації освіти дорослих, Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України, Академії педагогічної майстерності.</p>
--	---

2. Можливості працевлаштування та подальшого навчання	
<p>2.1. Здатність працевлаштування.</p>	<p>до Відповідно до Національного класифікатора України (Класифікатора професій ДК 003:2010 з урахуванням зміни № 8 до класифікатора (Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі № 259 від 15.02.2019 р.), випускник освітньо-наукової програми має право обіймати такі посади:</p> <p>1229.4 Декан; завідувач аспірантури (інтернатури, ординатури, докторантури); завідувач бази навчально-наукової; завідувач кабінету навчального; завідувач кафедри; завідувач курсів; завідувач лабораторії (освіта); завідувач позашкільного закладу; завідувач практики (виробничої, навчальної); керівник виробничої практики; керівник позанавчальної виховної роботи з іноземними учнями; керівник студентського проектно-конструкторського (дослідного) бюро.</p> <p>2310 Викладачі університетів та закладів вищої освіти.</p> <p>2351.2 Викладач (методи навчання)</p>

	<p>2310.2 Асистент; викладач закладу вищої освіти.</p> <p>2320. Викладач закладів загальної середньої освіти.</p> <p>2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання); науковий співробітник (методи навчання); науковий співробітник-консультант (методи навчання).</p> <p>2351.2 Викладач (методи навчання); вихователь-методист; методист.</p> <p>2352 Інспектор вищих навчальних закладів; інспектор середніх спеціальних та професійно-технічних навчальних закладів; інспектор шкіл; інспектор-методист.</p> <p>2359.1 Молодший науковий співробітник (в інших галузях навчання); науковий співробітник (в інших галузях навчання); науковий співробітник-консультант (в інших галузях навчання)</p> <p>2455.2 Методист культурно-освітнього закладу.</p> <p>3340 Педагог професійного навчання</p> <p>2359.2 Лектор.</p> <p>2359.2 – Андрагог.</p> <p>Майбутній доктор філософії може здійснювати таку діяльність: викладацьку у закладах загальної середньої, фахової передвищої і вищої освіти, в інститутах післядипломної педагогічної освіти); науково-дослідницьку (у галузевих наукових установах та закладах освіти), тренерську (у процесі організації освіти дорослих за погодженням з органами місцевого самоврядування), консультативну (з метою створення мережі центрів, осередків освіти дорослих).</p> <p>Сферою працевлаштування визначено державні та приватні</p>
--	--

	<p>установи й освітні, консультативні, тренерські організації; заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України та іншим галузевим міністерствам: заклади вищої освіти, наукові установи, заклади післядипломної освіти, заклади фахової передвищої освіти, заклади загальної середньої освіти тощо.</p> <p>Основна професійна діяльність передбачає проведення досліджень у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, викладацьку роботу, навчання різних категорій дорослого населення на регіональному, всеукраїнському рівнях, співпрацю з громадськими організаціями, центрами освіти дорослих тощо.</p>
<p>2.2. Подальше навчання.</p>	<p>Подальший професійний розвиток випускників можливий шляхом формального і неформального навчання, в інших сферах професійної діяльності з метою самовдосконалення, розвитку фахових компетентностей:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) в умовах формального навчання – здобуття наукового ступеня доктора наук за відповідними освітньо-науковими програмами; 2) в умовах неформального навчання – залучення до тренінгів, семінарів, вебінарів, обмін досвідом з викладачами, науковцями закладів у системі неперервної педагогічної освіти і освіти дорослих; 3) у процесі здійснення проєктної діяльності, отримання грантів, стипендій; участь у міжнародних проєктах з проблем педагогічної освіти і освіти дорослих.

3. Стыль викладання

3.1. Підходи до викладання та навчання.	Навчання здійснюється за допомогою традиційних та інноваційних форм і методів. Традиційними формами організації освітньої діяльності є лекції, практичні, семінарські заняття. Інноваційні форми і методи (лекція-дослідження, бінарна лекція, дискусія, «мозковий штурм», симуляція, педагогічне моделювання тощо) обираються викладачами з урахуванням специфіки дисципліни, її змісту, спрямовані на реалізацію якісного наукового дослідження майбутнього доктора філософії з проблем педагогічної освіти і освіти дорослих. Наукова складова програми передбачає обмін теоретичними і практичними здобутками, професійним досвідом у вітчизняному науково-освітньому середовищі, презентування власних досягнень у науково-освітньому дискурсі зарубіжжя у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих у формі публікацій, виступів, участі у семінарах, конференціях.
3.2. Методи оцінювання.	Оцінювання результатів навчання відбувається у процесі практичних, семінарських занять, підготовки завдань для самостійної роботи, індивідуальних завдань дослідницького спрямування. Загальна оцінка формується за результатами поточного і підсумкового контролю з кожної дисципліни, що передбачені силабусами дисциплін, що входять до циклу загальної і професійної підготовки та вибіркового дисциплін. Під час звітів за результатами наукової роботи беруться до уваги такі види діяльності, як: публікація у

	<p>фаховому видання України, міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science), участь у всеукраїнських, міжнародних, регіональних конференціях, опублікування тез доповіді, результати апробації результатів дослідження у закладах освіти тощо. Звіти про виконання індивідуального плану наукової роботи заслуховуються під час засідання випускового відділу. Підсумковий контроль аспірантів передбачає публічний захист дисертації відповідно до актуальних нормативних вимог.</p>
--	--

4. Програмні компетентності	
4.1. Інтегральна компетентність.	<p>Сформованість цінностей наукової і викладацької діяльності, професійно-наукової, мовно-комунікативної, інформаційної, методологічної культури дослідження, критичного мислення, педагогічної майстерності, інших компетентностей, необхідних для професійної комунікації, науково-професійної і викладацької роботи, кар'єрного зростання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p>
4.2. Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Аналітичні уміння. Здатність до пошуку, відбору, аналізу й оброблення інформації, до формулювання самостійних тверджень, положень, оцінок. Здатність до організації і проведення фундаментальних, прикладних науково-педагогічних досліджень.</p> <p>ЗК 2. Когнітивні уміння. Здатність до здійснення класифікацій отриманого нового знання (визначення причинно-наслідкових</p>

	<p>зв'язків, принципів, сукупності методів тощо) за результатами емоційного переживання і осмислення рангу наукової новизни власного наробку. Здатність планувати та керувати власним часом.</p>
	<p>ЗК 3. Критична самооцінка. Здатність визначати та задовольняти потреби особистісного та наукового розвитку на основі рефлексивного аналізу власних результатів дослідження, викладацької діяльності.</p>
	<p>ЗК 4. Комунікація. Здатність спілкуватися результативно в усній та письмовій формах у фаховому і нефаховому середовищі. Уміння міжособистісної взаємодії у контексті організації командної роботи, представлення результатів власної діяльності через різні інформаційні ресурси.</p>
	<p>ЗК 5. Здатність до рефлексії. Здатність допомагати іншим у процесі викладацької діяльності, через наставництво, у ході організації і участі у проектній діяльності, командній роботі під час семінарських, практичних занять.</p>
	<p>ЗК 6. Здатність працювати етично. Здатність до реалізації етичних норм у науково-дослідницькій і викладацькій діяльності, що сприяє розвитку загальної культури й соціалізації особистості, дотриманню етичних цінностей.</p>
	<p>ЗК 7. Підприємництво. Здатність визначати підприємницькі можливості власного дослідницького проекту, результатів наукового пошуку, участі у проектній діяльності, прогнозувати вплив</p>

	власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни.
	ЗК 8. Ціннісні орієнтири. Уміння цінувати та поважати мультикультурність. Здатність діяти на засадах соціальної відповідальності і з дотриманням свідомої громадянської позиції.
	ЗК 9. Креативність. Здатність генерувати нові ідеї; творчо вирішувати проблеми у процесі дослідницького пошуку у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; приймати обґрунтовані рішення; здатність до безперервного творчого саморозвитку.
	ЗК 10. Вольові якості. Здатність до самостійного дослідницького пошуку, аналітичної роботи. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
	ЗК 11. Командна робота. Здатність працювати у колективі, долати психологічні бар'єри для ефективної командної роботи. Здатність працювати як автономно, самостійно, так і в команді.
4.3. Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Готовність до здійснення власної аналітико-синтетичної діяльності з метою визначення специфіки предмету дослідження, рівня його віддзеркалення в науковій літературі та розробки власних теоретичних конструктів, адекватних особливостям розв'язання обраної проблеми у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих. Здатність до аналізу та аргументації вибору його методологічних засад; володіння уміннями здійснення аналізу філософських та ідеологічних актуалітетів освітньої політики на

	<p>наднаціональному та національному рівнях; навичками застосування синергетичного, системного, аксіологічного, феноменологічного та інших методологічних підходів до аналізу педагогічних процесів на макро-, мезо- та мікрорівні їх функціонування; навичками критичної інтерпретації досліджень у галузі вітчизняної та зарубіжної теорії/історії освіти і педагогіки, синтезу нових ідей; здатність до спілкування з предмету дослідження у межах міждисциплінарного та/або міжнародного експертного середовища.</p> <p>ФК 2. Вільна фахова комунікація іноземною мовою на будь-якому рівні у сфері діяльності та суміжних галузях. Здатність правильно вибрати стиль академічного писемного мовлення, оперувати орфографічними, пунктуаційними, стилістичними, лексичними та граматичними нормами писемного і усного мовлення, вибудовувати логічну структуру, композиційну побудову і формат наукового проекту відповідно до сучасних вимог щодо наукового дискурсу; ефективно застосовувати знання, уміння і навички у формулюванні цілей, завдань, наукової гіпотези і висновків наукових досліджень іноземною мовою, здатність правильно розуміти і використовувати мовленнєві акти у розгортанні дискурсу у мові оригіналу і мові перекладу. Володіння діалогічним мовленням у ситуаціях наукового, професійного та побутового спілкування відповідно до обраного фаху. Вміти читати оригінальну наукову літературу за</p>
--	---

	<p>спеціальністю, опираючись на вивчений граматичний і лексичний матеріал, країнознавчі й професійні знання і навички мовленнєвої та контекстуальної інтуїції.</p> <p>ФК 3. Продуктивна фахова комунікація українською мовою. Володіння методами опису, ідентифікації й класифікації ключових понять у сфері наукової професійної комунікації; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію щодо підготовки наукових текстів в усній і писемній формі у різних наукових сферах (освітні, педагогічні науки, філологія, культурологія тощо); уміння добирати мовні засоби з метою репрезентації власних результатів дослідницького пошуку, здатність застосовувати знання про особливості підготовки наукової доповіді, виступу, презентації у предметній галузі; здатність організувати дослідницько-інноваційну групову роботу щодо популяризації наукових результатів у вітчизняному і міжнародному науковому середовищі через посередництво засобів наукової фахової української мови. Уміння здійснювати літературне і наукове редагування текстів, добирати цитатний матеріал, нормативно оформляти покликання; здатність коригувати власні мовні огріхи, виявляти високий рівень мовно-комунікативної культури в освітньо-науковій діяльності.</p>
--	--

	<p>ФК 4. Готовність до генерації власних ідей щодо наукових інновацій; здатність до побудови шляхів і способів створення нового наукового продукту, творчого підходу до розв'язання обраної наукової проблеми за результатами опертя на методологію філософського і загальнонаукового рівнів. Готовність до розробки змісту, технологій і окремих методик забезпечення функціонування певних складників системи неперервної національної освіти у вимірах конкретно-наукового методологічного розгляду.</p>
	<p>ФК 5. Здатність використовувати інформаційні ресурси в галузі сучасних інформаційних технологій для вирішення експериментальних і практичних завдань; здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в предметній сфері для вирішення локальних та глобальних завдань сучасного освітньо-інформаційного простору.</p>
	<p>ФК 6. Здатність концептуалізувати та створювати проекти у сфері освіти і освіти дорослих у напрямі генерації нових ідей, розширення можливостей використання методів, форм технологів навчання педагогічної освіти і освіти дорослих, репрезентувати здобутки вітчизняної педагогічної освіти і освіти дорослих у міжнародному вимірі.</p>
	<p>ФК 7. Здатність ефективно застосовувати основні психологічні і педагогічні концепції, положення, теорії у викладацькій діяльності; здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької діяльності; здатність до</p>

	<p>професійного самоосвіти, самозростання, самореалізації у процесі викладацької роботи.</p>
	<p>ФК 8. Здатність до здійснення наукового експериментального дослідження з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень; компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими педагогами-науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.</p>
	<p>ФК 9. Здатність здійснювати історико-педагогічний аналіз педагогічного явища в динаміці та часовій послідовності; здійснювати аналіз історії розвитку ідей педагогів, науковців, традиції оригінальних систем підготовки вчителя провідними педагогічними навчальними закладами України, доцільно здійснювати періодизацію розвитку національної і зарубіжної освіти.</p>
	<p>ФК 10. Знання та володіння методами опису, ідентифікації, класифікації, зіставлення з метою визначення ключових тенденцій розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в Україні і у зарубіжних країнах; уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію про еволюцію систем освіти зарубіжних країн з різноманітних джерел; уміння здійснювати порівняльний аналіз освітньо-наукових проблем у міжнародному контексті; уміння зіставляти закономірності й тенденції розвитку педагогічної теорії і практики в різних країнах світу;</p>

	<p>здатність застосовувати знання про сучасні досягнення зарубіжжя у вітчизняній предметній галузі; здатність прогнозувати тенденції розвитку освітніх систем у швидкозмінному середовищі. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства, педагогічної освіти і освіти дорослих й уміння їх використовувати в професійній і громадській діяльності.</p>
	<p>ФК 11. Здатність до використання прийомів педагогічної майстерності, прийомів вербальної та невербальної комунікації; вміння вибудовувати педагогічну взаємодію на засадах співробітництва та партнерства; володіння технікою налаштування на педагогічну діяльність та технікою керування психічним самопочуттям; здатність до активного слухання; оволодіння прийомами та методами цілеспрямованого професійного вдосконалення.</p>
	<p>ФК 12. Уміння педагогічного проектування навчання дорослих, здатність до організації і проведення інтерактивних навчальних занять; уміння використовувати набуті знання у професійній і громадській діяльності; здатність застосовувати набуті знання, сучасні досягнення з педагогіки, психології та їх субдисциплін, інших наук у професійній діяльності. Здатність використовувати інформаційні технології для успішного проектування, організації викладацької і науково-дослідницької діяльності.</p>

	<p>ФК 13. Здатність застосовувати самоаналіз та самооцінку. Здатність моделювати у професійному бутті динаміку власного професійно-культурного розвитку у вимірах потенціалу таких властивостей особистості, як комунікативність, інтелектуальність, інноваційність; здатність до реалізації професійної творчості як засобу кар'єрного руху на рівні її впливу на професійно-культурний розвиток; до професійної самоосвіти і самовиховання.</p>
--	--

5. Програмні результати навчання	
Знання і розуміння	<p>ПРН 1. Здатність використовувати знання сучасних проблем філософії науки і освіти при вирішенні освітніх і професійних завдань у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 2. Здатність до обґрунтування нового знання у контексті потреб педагогічної освіти і освіти дорослих на підґрунті методології філософського, загальнонаукового і конкретно-наукового рівнів.</p> <p>ПРН 3. Здатність використовувати знання про стратегії перекладу, теорії та методів перекладу наукових текстів та володіння практичними вміннями презентації наукових досліджень у вітчизняному і міжнародному науково-освітньому середовищі фаховою англійською мовою.</p> <p>ПРН 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі педагогічної освіти і освіти дорослих, що передбачає ґрунтовне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань на основі історико-педагогічного досвіду національної вищої освіти.</p>

Застосування знань і розумінь

ПРН 5. Здатність опановувати методологічні знання та досягнення освітньої практики у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих на основі компаративістського аналізу; здатність проектувати досвід порівняльних досліджень у контексті проблеми дослідження, у викладацькій діяльності.

ПРН 6. Володіння основами майстерності усного наукового виступу, вміннями вибору відповідних засобів наукового стилю для усної і писемної презентації результатів дослідницьких пошуків у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих рідною мовою, спрямованість на спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю з використанням мовних засобів наукового стилю.

ПРН 7. Здатність розв'язувати проблеми викладацької діяльності, удосконалення змісту, форм, методів навчання шляхом використання можливостей сучасних інноваційних технологій у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.

ПРН 8. Здатність розв'язувати проблеми дослідницько-інноваційного характеру у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих шляхом організації і участі у проектній діяльності.

ПРН 9. Здатність до здійснення наукового експериментального дослідження з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень; здатність розробляти інструментарій для проведення експерименту у межах дослідження, розробляти науково-методичні рекомендації для удосконалення педагогічної освіти і освіти дорослих.

ПРН 10. Здатність вирішувати проблеми

<p>Формулювання суджень</p>	<p>дослідницької, викладацької діяльності шляхом використання можливостей Інтернет-ресурсів, інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН 11. Здатність конструювати педагогічний процес на основі сформованості аналітичних, прогностичних, проєктивних умінь, які опосередковуються змістом і цінностями особистості викладача-дослідника; здатність будувати відносини та партнерство з учасниками освітнього процесу без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб; визначати та задовольняти потреби особистісного та наукового розвитку; реалізовувати ціннісні установки, етичні принципи у процесі професійної комунікації.</p> <p>ПРН 12. Здатність наукового і літературного редагування наукових текстів, результатів власного текстотворення, вибір нормативних мовних засобів наукового стилю для усної і писемної презентації власних текстів рідною мовою, спрямованість на репрезентацію власного текстотворення науковій спільноті та громадськості у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 13. Здатність визначати відповідні завдання викладання і навчання та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання в освітній практиці; визначати, поважати та керуватися етичними, культурними та іншими принципами у викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 14. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних галузей наук для здійснення експериментально-дослідницької діяльності; здатність використовувати</p>
------------------------------------	---

	<p>інструментарій для проведення експериментального дослідження у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p> <p>ПРН 15. Здатність здійснювати обґрунтування методологічних засад розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в українському і зарубіжному контексті; визначати тенденції розвитку педагогічної освіти і освіти дорослих в синхронічному і діахронічному вимірах.</p> <p>ПРН 16. Здатність до здійснення ретроспективного аналізу освіти зарубіжних країн з метою обґрунтування можливостей використання конструктивних ідей зарубіжного досвіду в процесі реформування української педагогічної освіти і освіти дорослих; визначати та вирішувати етичні питання міжкультурної толерантності.</p> <p>ПРН. 17. Здатність обґрунтовувати методологічні засади дослідницької проблеми у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих; визначати методологічні орієнтири здійснення наукового пошуку та використання інновацій у викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 18. Здатність розв'язувати процесуальні проблеми організації навчання у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих, що передбачає вміння адаптовувати технології навчання з урахуванням індивідуальних освітніх потреб та розробляти інноваційні технології з метою удосконалення освітнього процесу.</p> <p>ПРН. 19. Здатність проектувати власне професійне сходження у сфері педагогічної освіти і освіти дорослих.</p>
--	---

6. Ресурсне забезпечення програми	
6.1. Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують працівники наукових відділів та випускового відділу Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України – доктори, кандидати наук, професори, доценти, старші наукові співробітники. Склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої складової освітньо-наукової програми, відповідає ліцензійним умовам. Регулярно здійснюється конкурсний відбір викладачів з урахуванням відповідних критеріїв, оцінювання їх професійної активності: необхідність базової освіти, публікаційна активність у фахових, наукометричних виданнях України і зарубіжжя, участь у заходах різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних), проходження підвищення кваліфікації (стажування) в українських і зарубіжних закладах вищої освіти, наукових інституціях тощо.
6.2. Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньо-наукової програми відповідає ліцензійним умовам. Викладання дисциплін згідно з навчальним планом освітньо-наукової програми здійснюється в аудиторіях, що оснащені належним обладнанням, в комп'ютерній лабораторії. Площа приміщень, що використовуються для освітнього процесу, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
6.3. Інформаційне і навчально-методичне забезпечення	Майбутні доктори філософії мають можливість користуватися фондами бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна, Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. Сухомлинського НАПН України, фонди яких вміщують монографії, періодичні видання, навчально-методичну літературу, дисертації тощо. Обсяг фондів є достатнім для організації самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами Електронної бібліотеки НАПН України (https://lib.iitta.gov.ua), електронної бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (http://ipood.com.ua/e-library), до фондів яких входять наукові та науково-методичні праці викладачів, науковців відповідно до

	<p>тематики наукових досліджень. Усі освітні компоненти забезпечені навчально-методичним супроводом, що представлено на вебсторінці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (http://ipood.com.ua/phd-011/).</p>
<p>7. Академічна мобільність</p>	
<p>Міжнародна мобільність</p>	<p>Майбутні доктори філософії, наукові керівники, викладачі освітньо-наукової програми мають можливість реалізовувати академічну мобільність у межах підписаних угод про співпрацю між Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України та закладами вищої освіти і науковими установами зарубіжжя. Створені можливості для індивідуальної академічної мобільності, інтернаціоналізації, міжнародної наукової комунікації.</p>

8. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код о/к	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практика)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>3. Цикл загальної підготовки</i>			
01	Філософські засади освіти в синхронічному і діахронічному дискурсі	2	Залік
02	Методологічні основи дослідження освітніх явищ і процесів	1	Залік
03	Наукова фахова іноземна мова	2	Іспит
04	Наукова фахова українська мова	2	Іспит
05	Сучасні технології в освіті	1	Залік
06	Проектна діяльність в освіті	1	Залік
07	Кількісні та якісні методи дослідження	1	Залік
08	ІКТ в освітньо-науковій діяльності	1	Залік
09	Психолого-педагогічні засади викладання і навчання	1	Іспит
Загальний обсяг дисциплін циклу загальної підготовки		12	
<i>II. Цикл професійної підготовки</i>			
01	Іноземна мова у науково-професійному і міжособистісному спілкуванні	2	Іспит
02	Академічне письмо та переклад наукових текстів	1	Залік
03	Специфіка наукового експериментального дослідження	2	Іспит
04	Методологічні засади історико-педагогічних досліджень	2	Іспит
05	Ретроспектива розвитку освіти зарубіжних країн	2	Іспит
06	Національна вища освіта в історико-педагогічному контексті	1	Залік
Загальний обсяг дисциплін професійної підготовки		10	
<i>III. Практична підготовка</i>			
07	Викладацька практика	2	Залік
Загальний обсяг практичної підготовки			

Загальний обсяг обов'язкових компонентів		12	
Вибіркові компоненти ОНП			
01	Мовна культура дослідника	1	Залік
02	Технології навчання дорослих	1	Залік
03	Компаративістські дослідження в освіті дорослих	2	Іспит
04	Кар'єрне зростання дорослої людини: особистісний вимір	1	Залік
05	Історія педагогічної майстерності	1	Залік
06	Тенденції освіти дорослих в Україні і зарубіжжі	2	Залік
07	Ретроспектива становлення освіти дорослих	1	Залік
08	Розвиток педагогічної майстерності викладача	1	Залік
09	Методологія педагогічних досліджень в освіті дорослих	1	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		12	
Обсяг дисциплін за індивідуальним вибором		8	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		32	

9. Матриця відповідності компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	З.01	З.02	З.03	З.04	З.05	З.06	З.07	З.08	З.09	П.01	П.02	П.03	П.04	П.05	П.06	П.07	В.01	В.02	В.03	В.04	В.05	В.06	В.07	В.08	В.09
ЗК.1	*	*			*		*			*	*	*	*	*		*		*	*			*	*		*
ЗК.2	*	*				*	*						*		*			*			*				*
ЗК.3	*	*			*				*			*				*	*		*	*					
ЗК.4			*	*	*			*	*	*	*					*		*		*	*			*	
ЗК.5	*	*	*	*			*						*	*		*	*		*	*				*	*
ЗК.6			*	*		*	*	*		*	*					*	*	*		*	*		*		
ЗК.7						*		*										*							
ЗК.8	*	*	*	*						*	*			*	*		*			*	*	*			*
ЗК.9					*	*	*	*	*			*				*	*					*	*		
ЗК.10					*	*	*			*	*							*		*					
ЗК.11					*	*		*								*		*							
ФК.1	*	*			*			*		*	*		*			*	*	*					*		*
ФК.2			*								*								*						
ФК.3				*												*	*				*				
ФК.4		*	*	*		*		*	*				*		*	*				*	*	*			
ФК.5			*	*	*		*	*								*			*	*					
ФК.6						*														*					
ФК.7					*				*				*			*				*	*			*	
ФК.8						*	*	*										*							
ФК.9					*							*	*	*				*		*		*	*		
ФК.10						*	*	*				*	*					*	*						*
ФК.11			*	*	*	*		*	*	*	*					*	*	*			*			*	
ФК.12						*		*				*	*	*		*			*	*					*
ФК.13	*	*				*		*	*			*	*		*	*	*	*		*		*	*	*	

10. Матриця відповідності предметних результатів компонентам освітньо-наукової програми

	3.01	3.02	3.03	3.04	3.05	3.06	3.07	3.08	3.09	П.01	П.02	П.03	П.04	П.05	П.06	П.07	В.01	В.02	В.03	В.04	В.05	В.06	В.07	В.08	В.09	
ПРН 1	*												*												*	
ПРН 2		*								*			*													*
ПРН 3			*							*	*															
ПРН 4													*		*								*			
ПРН 5										*	*			*					*		*	*				
ПРН 6				*								*					*							*		
ПРН 7					*				*							*		*						*		
ПРН 8					*	*		*										*								
ПРН 9							*		*			*						*								
ПРН 10						*		*								*	*	*								
ПРН 11					*				*							*				*	*			*		
ПРН 12				*								*					*									
ПРН 13	*				*											*								*		
ПРН 14						*	*					*						*								
ПРН 15		*											*		*				*			*	*		*	
ПРН 16						*								*					*		*		*			
ПРН 17		*											*													*
ПРН 18					*			*							*	*			*							
ПРН 19			*	*						*	*					*				*				*		

11. Наукова складова освітньо-наукової програми

Метою наукової складової освітньо-наукової програми є здійснення аспірантом оригінального, самостійного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у формі дисертації.

Наукова складова включає:

- проведення наукового дослідження та оформлення дисертації;
- оприлюднення і атестація результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях);
- атестація (захист дисертації).

Науково-дослідницька робота майбутнього доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки виконується у межах теми дисертаційної роботи та є основним складником освітньо-наукової програми. Здобувач самостійно опрацьовує джерельну базу, систематизує її з урахуванням специфіки проблеми дослідження; характеризує стан дослідженості проблеми в педагогічній науці; визначає теоретичні і методологічні орієнтири дослідницького пошуку, методи дослідження; здійснює дослідницьку роботу упродовж всіх років навчання; обґрунтовує гіпотезу та перевіряє її шляхом експериментально роботи; здійснює апробацію результатів дослідження шляхом опублікування статей у фахових і наукометричних виданнях, під час участі у конференціях різного рівня тощо. Науково-дослідна робота виконується під керівництвом наукового керівника, який має право корегувати хід дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача ступеня доктора філософії з освітніх, педагогічних наук, за якість і своєчасність виконання наукової складової програми.

Орієнтовний перелік напрямів дисертаційних досліджень:

1. Тенденції розвитку освіти дорослих в Україні та зарубіжжі.
2. Ретроспектива становлення педагогічної освіти – українських і зарубіжний дискурс.
3. Тенденції розвитку педагогічної освіти в умовах євроінтеграційних процесів.
4. Персонологія педагогічної освіти і освіти дорослих.
5. Теорія, історія і практика історико-педагогічних досліджень.
6. Розвиток мистецької освіти в українському і зарубіжному контексті.
7. Теорія і практика розвитку педагогічної майстерності вчителя.

12. Визначення форм державної атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою

Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	Форма державної атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою визначається такими документами: наказом МОН України «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» №40 від 12.01.2017 р., Постановою Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» №167 від 06.03.2019 р. та іншими чинними документами.
---	--

13. Вимоги до внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки складається з процедур і заходів, передбачених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», чинними документами, розробленими в ІООД імені Івана Зязюна НАПН України та передбачає:

- регулярне планування освітньої діяльності, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм усіма стейкхолдерами;
- посилення кадрового потенціалу наукової установи;
- забезпечення розвитку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти на третьому освітньому рівні;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність наукової установи та її підрозділів;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату, академічної недоброчесності;
- сприяння у забезпеченні академічної мобільності здобувачів освіти і викладачів шляхом інтернаціоналізації, міжнародної наукової комунікації.